

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2659/2023
29.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милић Милић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ д.о.о. ..., кога заступа пуномоћник Љубица Томић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2867/22 од 04.11.2022. године, у седници одржаној 29.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2867/22 од 04.11.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 470/20 од 21.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи као незаконито решење туженог без броја од 03.06.2020. године и обавезе тужени да тужиљи исплати 12 зарада у висини последње зараде која је исплаћена у месецу који је претходио отказу уговора о раду. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 151.200,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2867/22 од 04.11.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Испитујући правилност побијене пресуде у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Без утицаја су ревизијски наводи да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, с обзиром на то да је другостепени суд одлучивао на основу чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку, а битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није прописана као ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. тачка 2. тог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била запослена код туженог по основу уговора о раду закљученог 15.01.2016. године и анекса уговора о раду од 29.10.2019. године којим је распоређена на послове „менаџер опште администрације“ у одељењу „општа администрација“ све до 03.06.2020. године, када јој је решењем туженог, престао радни однос као технолошком вишку због престанка потребе за обављањем послова на које је распоређена услед економских и организационих промена уз исплату отпремнине. У време доношења оспореног решења тужила се налазила на плаћеном одсуству, па јој је исто достављено поштом. Тужени је 22.05.2020. године донео Одлуку о промени Правилника о унутрашњој систематизацији и организацији послова на основу које је ВВ према раније датом овлашћењу, овлашћен да спроведе промену постојећег Правилника о организацији и систематизацији послова од 27.04.2020.године. Тужени је 25.05.2020. године донео нови Правилник о организацији и систематизацији послова којим је у оквиру сектора Генерално руководство укинута целокупно одељење „општа администрација“ и радно место „менаџер опште администрације“ на којем је запослен један извршилац. Правилник о организацији и систематизацији послова скинут је са огласне табле 03.06.2020. године. Овим Правилником укинута је радно место тужиле. Утврђено је да је део послова које је тужила обављала распоређен на друге запослене код послодавца из сектора „Људски ресурси“, „Набавка“ и „Управљање објектом“, а део послова у потпуности је укинут с обзиром да није постојала потреба за њиховим даљим обављањем код послодавца, као и да није постојала могућност да се тужили у оквиру постојеће организације код туженог понуди други одговарајући посао. Решењем Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања од 26.06.2020. године одбијен је захтев тужиле за одлагање извршења решења о отказу уговора о раду до доношења правноснажне пресуде, јер није утврђено да су права запослене- тужиле очигледно повређена. Жалба тужиле је одбијена решењем од 26.06.2020. године. Решење о отказу уговора о раду од 03.06.2020. године, потписао је менаџер сектора за људске ресурсе ВВ, на основу писменог овлашћења директора од 06.03.2020. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом одредбе члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, одбили тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду, као и захтев за накнаду штете у висини 12 зарада .

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ...95/18), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед

технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Испитујући законитост решења о отказу уговора о раду, правилно су нижестепени судови закључили да је настао отказни разлог из цитиране одредбе члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду. Тужени је пре доношења решења које је предмет спора донео Правилник о организацији и систематизацији послова којим је радно место тужиле укинута. Тужени као послодавац није имао могућности да тужилу премести на друге послове. Решење које је предмет спора је потписало овлашћено лице, тужиле је исплаћена отпремнина, па је тужиле законито отказан уговор о раду, због престанка потребе за њеним радом. Поред тога, тужиле није успела ни у управном поступку по захтеву за одлагање од извршења побијаног решења, па нису основани наводи ревизије да је у конкретном случају злоупотребљен отказни разлог због кога је тужиле побијаним решењем престао радни однос.

Супротно наводима ревизије, којима се указује да није престала потреба за радом тужиле јер су послове које је она обављала (након укидања њеног радног места) наставили да раде други запослени, право је туженог као послодавца да у циљу рационализације и уштеде у пословању сам креира и организује процес рада и одреди начин на који ће се обављати поједини послови, па и поверавањем појединих послова из описа предходно постојећег радног места, другим запосленима у оквиру других радних места. Такво прераспоређивање послова не значи да радно место на коме је тужиле била запослена није укинута. Питање наступања технолошких, економских и организационих промена, које су условиле престанак потребе за радом запослених, организација пословања, број и структура запослених који су потребни послодавцу за успешно пословање, односно структура и број запослених за чијим је радом престала потреба, су у домену економске политике послодавца, која не може бити предмет оцене у судском поступку за заштиту права запослених за чијим је радом престала потреба. Суд у радном спору преиспитује само законитост спроведеног поступка утврђивања вишка запослених и доношења решења по том основу. Пословна организација је у искључивој надлежности послодавца, односно он има право да организује пословање на начин који сматра најбољим, па и посредством укидања појединих послова и њиховог брисања из правилника о организацији и систематизацији послова. У поступку пред нижестепеним судовима је утврђено да није било могућности за премештај тужиле на друге послове, па је правилан закључак нижестепених суда да није основан захтев тужиле за поништај отказа уговора о раду.

Како је радни однос тужиле законито престао, то није испуњен услов прописан одредбом члана 191. став 1. Закона о раду за накнаду штете у траженом износу од 12 зарада.

Правилно је донета одлука о трошковима поступка на основу члана 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

Предмет оцене ревизијског суда нису били наводи у ревизији у којима се оспорава оцена доказа и утврђено чињенично стање, јер то није дозвољено према члану 407. став 2. ЗПП.

Како се ревизијом понављају жалбени разлози који су били предмет правилне и потпуне оцене другостепеног суда, на основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију, с обзиром да исти нису били нужни за вођење ове парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић